



MOLLER, Max (1896). *Lagerungskarte über 4 einfache Grubenmasse: Hedwig I, II, III u. IV auf einen im Emil Heffterschen Freischurfe No exh 2521 de 1893 in Gemeinde Engelsberg Bezirk:Freudenthal erzielren Erzfund*. Česká geologická služba, archiv báňských map, sign. KH-MA-A/3256.

POSSELT, Wilibald (1894). *Kutba na zlatou rudu v kat. obci: Suchý Zejf s. okr. Bruntál ČSlez*. Česká geologická služba, archiv báňských map, sign. KH-MA-A/3241.

Suchá Rudná, *Císařské povinné otisky stabilního katastru 1 : 2880 – Morava a Slezsko, list B2_a_6MS_2947-2_6 (1836)*. Dostupné z: <https://ags.cuzk.cz/archiv/>

Literatura

ABELN, Reinhard. *Die heilige Barbara. Leben – Legenden – Bedeutung*. Kevelaer 2011.

AGRICOLA, Georg. *De Re Metallica Libri XII. Zwölf Bücher vom Berg- und Hüttenwesen*. Wiesbaden 2006.

AICHLER, Jaroslav – PROSOVÁ, Marie – SEKYRA, Josef. *Výzkum paleoreliéfu se zřetelem k výskytu Au v oblasti Suchá Rudná. Zprávy o geologických výzkumech v r. 1985, ÚÚG Praha 1988*, s. 11–13.

AICHLER, Jaroslav a kol. *Prognózní zhodnocení ložiska Au-rud Suchá Rudná – střed. Rkp. ÚÚG, Praha 1985*, s. 24–25.

AICHLER, Jaroslav a kol. *Zlatonosná mineralizace na lokalitě Suchá Rudná v Jeseníkách. Sborník geologických věd, Ložisková geologie, mineralogie, 1990, roč. 29, s. 79–107*.

ALEXY, Zbigniew – LASOTA, Czesław. *Wyniki badań architektoniczno-archeologicznych w kościele parafialnym p.w. św. Andrzeja w Środzie Śląskiej przeprowadzonych w związku z wymianą posadzki. Średzkie Zeszyty Naukowe 1/2005. Wrocław 2005*, s. 1–24.

ANDERBERG, Anna-Lena. *Atlas of seeds and small fruits of Northwest-Europaeen plant species with morphological descriptions. Part 4 – Resedaceae – Umbelliferae*. Swedish Museum of Natural History. Stockholm 1991.

ANTONÍN, Robert – KOUŘIL, Pavel – PRIX, Dalibor. *Slezsko v časech raného středověku. In: Slezsko v dějinách českého státu I. (ed. Zdeněk Jirásek). Praha 2012*, s. 136–144.

ANTONÍN, Robert – PRIX, Dalibor. *Slezský a opolský region ve 13. století a prvních desetiletích 14. věku. In: Slezsko v dějinách českého státu I. (ed. Zdeněk Jirásek). Praha 2012*, s. 167–260.

ANTONÍN, Robert. *České země za posledních Přemyslovců. I. (1192–1253). Cestou proměny společnosti k vrcholně středověké monarchii*. Praha 2012.

ATTWATER, Donald. *Slovník svatých. Vimperk – Rudná u Prahy 1993*.

BAKALA, Jaroslav. *Holasické pomezí v 11. a 12. století. ČSM-B, 1964, roč. 13, s. 105–117*.

BAKALA, Jaroslav. *Holasické pomezí v 11. a 12. století. In: Moravskoslezské pomezí v proměnách 13. věku, výbor z článků a studií Jaroslava Bakaly (eds. Martin Wihoda – Petr Elbel). Brno 2002*.

BAKALA, Jaroslav. *K otázce kontinuity osídlení v lokovaných městech Opavské provincie. ČSM-B, 1973, roč. 22, s. 50–65*.

BAKALA, Jaroslav. *Národnostní a politický vývoj Slovanů v opavském a těšínském Slezsku do konce 12. století. In: Moravskoslezské pomezí v proměnách 13. věku, výbor z článků a studií Jaroslava Bakaly (eds. Martin Wihoda – Petr Elbel). Brno 2002*.

BAKALA, Jaroslav. *Urkundenzeugnisse von der Weichbildverfassung in den mährischen Städten des Magdeburger und Leobschützer Rechtes. Folia diplomatica, 1976, roč. 2, s. 77–86*.

BAKALA, Jaroslav. *Zrod městského zřízení na středověkém Opavsku. ČSM-B, 1977, roč. 24, s. 97–122*.

BALETKA, Ladislav – LOUDA, Jiří. *Znaky měst Severomoravského kraje. Ostrava 1980*.

BARTELS, Christoph – HEMKER, Christiane. *Silberbergbau im Mittelalter. Montanarchäologische Forschung in Deutschland. In: Silberausch und Berggeschrey – Archäologie des mittelalterlichen Bergbaus in Sachsen und Böhmen. Stříbrná horečka a volání hor. Archeologie středověkého hornictví v Sasku a v Čechách (Hrsg. Regina Smolnik). Dresden 2014*, s. 27–38.

BARTLOVÁ, Milena. *Mistr Týnské kalvárie. Český sochař doby husitské. Praha 2004*.

BARTOŠ, Josef – SCHULZ, Jindřich – TRAPL, Miloš. *Historický místopis Moravy a Slezska v letech 1848–1960. XIII. Okresy: Bruntál, Jeseník, Krnov. Olomouc 1994*.

BERGGREN, Greta. *Atlas of seeds and small fruits of Northwest-Europaeen plant species with morphological descriptions. Part 2 – Cyperaceae*. Swedish Natural Science Research Council, Stockholm 1969.

BERGGREN, Greta. *Atlas of seeds and small fruits of Northwest-Europaeen plant species with morphological descriptions. Part 3 – Salicaceae – Cruciferae*. Swedish Museum of Natural History, Stockholm 1981.

BERGER, Karl *Die Besiedlung des deutschen Nordmähren im 13. und 14. Jahrhunderte. Brünn 1933*.

- BIERMANN, Gottlieb. *Geschichte der Herzogthümer Troppau und Jägerndorf*. Teschen 1874.
- BIERMANN, Gottlieb. *Geschichte des Herzogthums Teschen*. Teschen 1863.
- BÍLEK, Jaroslav – ŠIMON, Zdeněk. *Ke kutacím pracím na zlato a stříbro ve Slezsku ve druhé polovině 18. století*. Rkp. Ústav pro výzkum rud, Český báňský archiv Kutná Hora 1957.
- BÍLEK, Jaroslav. *K některým otázkám „měkkého“ dolování ve Slezsku*. ČSM-B, 1965, roč. 14, s. 36–41.
- BOUZEK, Jan. *Lužická kultura na Opavsku a její vztah k lokalitám v polském Horním Slezsku*. Archeologické rozhledy, 2003, roč. 55 (2), s. 272–284.
- BŘÍZA, Svatopluk. *Archeologický výzkum ve Starém Městě*. Vpřed, 1974, č. 47, s. 3.
- BŘÍZA, Svatopluk. *Staré Město. Průvodce městem. Náš domov*, 1991, roč. 4, příloha s. 45–46.
- BŘÍZA, Svatopluk. *Záchranný výzkum Bruntál – zámek 1976 (okr. Bruntál)*. Přehled výzkumů 1976, 1978, s. 111.
- BUKOVANSKÝ, Karel Jaromír. *Zaniklá hornická místa ve Slezsku*. *Andělská Hora*. Opavský Týdeník, příloha Ostravan, 19. 8. 1882.
- BUKOVANSKÝ, Karel Jaromír. *Zaniklá hornická místa ve Slezsku*. *Johannistal, Horní Grunt, Vrbno, Dürzejf*. Opavský Týdeník, příloha Ostravan, 16. 9. 1882.
- BÜRGER, Stefan – WINZELER, Marius. *Die Stadtkirche St. Peter und Paul in Görlitz*. *Architektur und Kunst*. Döbel 2006.
- CAPPERS, René T. J. – BEKKER, Renée M. – JANS, Judith. *Digitale zadenatlas van Nederland*. Groningen 2006.
- CEPEK, Josef – TESAŘ, Jan – FANTA, Otakar – NOVÁK, Jaromír. *Kronika obce Světlá Hora a okolí*. Bez místa a data vydání (Bruntál 1996).
- CEPEK, Josef. *Staré Město a Nová Véska (nástin historie obce)*. Staré Město 2007.
- CURK, Jože. *Mestna proštijška cerkev v Ptuj*. *Kulturni in naravni spomeniki Slovenije*. Zbirka vodnikov. Ljubljana 1977.
- CURK, Jože. *Proštijška cerkev na Ptuj*. *Časopis za zgodovina in narodopisje*, 1996, roč. 1, s. 6–17.
- Das Himmels Fundgrube. Chemnitz und das sächsisch-böhmische Gebirge im 15. Jahrhundert* (eds. Uwe Fiedler – Hendrik Thoss – Enno Bünz). Chemnitz 2012.
- DĚDKOVÁ, Libuše – HORNIŠER, Ivan. *Malá Morávka. Karlov*. Ostrava 1994.
- DĚDKOVÁ, Libuše. *Poznámky k nástěnnému malířství ve Slezsku*. In: *Od gotiky k renesanci. Výtvarná kultura Moravy a Slezska 1400–1550*. IV. Opava. (ed. Kaliopi Chamonikola). Brno 1999, s. 67–70.
- DEMEK, Jaromír (ed.). *Zeměpisný lexikon České socialistické republiky. Hory a nížiny*. Praha 1987, s. 347, 417, 462–463.
- DOLEŽEL, Jiří. *Na okraj nálezů středověkých skládacích vážek z českých zemí*. In: *Od knížat ke králům*. Sborník u příležitosti 60. narozenin Josefa Žemličky (eds. Eva Doležalová – Robert Šimůnek – Dana Dvořáčková – Aleš Pořízka). Praha 2007, s. 147–157.
- DORN, Reinhard. *Mittelalterliche Kirchen in Braunschweig*. Hameln 1978.
- DOSOUDIL, Josef. *Das Bergwerk in Klein-Mohrau in Schlesien im Jahre 1618*. *Zeitschrift des Vereins für Geschichte Mähren und Schlesiens* 40, 1938, s. 131–132.
- DRAGOUN, Zdeněk. *Praha 885–1310. Kapitoly o románské a raně gotické architektuře*. Praha 2002.
- DUDA Jan. *Geologie, petrografie a ložiska okolí Suché Rudné v okrese Bruntál*. Rkp. Přírodovědná fakulta Masarykovy univerzity Brno 1958.
- DUDOVOVÁ, Lydie – HÁJEK, Michal – PETR, Libor – JANKOVSKÁ, Vlasta. *Holocene vegetation history of the Jeseníky Mts: deepening elevational contrast in pollen assemblages since late prehistory*. Accepted manuscript online, 2018, DOI: 10.1111/jvs.12612.
- DVORSKÁ, Hana – PRIX, Dalibor. *Kostel Nanebevzetí Panny Marie v Andělské Hoře (okr. Bruntál) a jeho renesanční podoba*. In: *Pro arte*. Sborník k poctě Ivo Hlobila (ed. Dalibor Prix). Praha 2002, s. 271–282.
- DVORSKÁ, Hana. *Světlá*. Praha 2003. Nepublikovaný strojopis, heslo připravené pro Umělecké památky Moravy a Slezska. 4. R/Ž.
- DVOŘÁK, Jiří. *Pozůstatky jihočeského hornictví v historické krajině jižních Čech*. Sborník prací Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity, řada společenských věd, 2013, roč. 27, č. 1, s. 142–154.
- EBERHART, Helmut. *Hl. Barbara. Legende, Darstellung und Tradition einer populären Heiligen*. Graz 1988.
- EIXLER, Wendy – LENTZSCH, Susann. *Vom Erz zur Silbermünze. Od rudy ke stříbrné minci*. In: *Silberrausch und Berggeschrey – Archäologie des mittelalterlichen Bergbaus in Sachsen und Böhmen*. *Stříbrná horečka a volání hor / Archeologie středověkého hornictví v Sasku a v Čechách* (Hrsg. Regina Smolnik). Dresden 2014, s. 217–238.
- ENS, Faustin. *Das Oppaland, oder der Troppauer Kreis, nach seinen geschichtlichen, naturgeschichtlichen, bürgerlichen und örtlichen Eigenthümlichkeiten. III. Beschreibung des Oppalandes und seiner Bewohner im Allgemeinen und die Ortsbeschreibung des Fürstenthums Troppau im Besondern*. Wien 1836.
- FIDLER, Pavel. *Bruntál*. Praha 1967.



FIRZST, Stanisław. Średniowieczny osrodek górnictwa zlota w Mikolajowicach, woj. Legnica. Slaskie wiadomości prahistoryczne, Glogów 1997.

FOJT, Bohuslav a kol. Paragenetická studie měďnorudného výskytu Ludvíkov u Vrbna pod Pradědem. ČSM-A, 1988, roč. 37, č. 3, s. 239–265.

FRIEDRICH, Verena. St. Martini zu Braunschweig. PEDAKunstführer 319/1995. Passau 1995.

GOŠ, Vladimír – NOVÁK, Jaromír – KAREL, Jiří. Nadzemní objekt v Rýmařově – Hrádku. ČSM-B, 1975, roč. 24, 2, s. 97–105.

GOŠ, Vladimír – NOVÁK, Jaromír – KAREL, Jiří. Počátky osídlení Rýmařova. Památky archeologické, 1985, roč. 76, s. 184–227.

GOŠ, Vladimír. Slovanská keramika 10.–13. stol. na severní Moravě, VVM, 1975, roč. 27, s. 291–302.

GOTTWALD, Adolf – RÖSSLER, Helmut. Freudenthal und seine Kreisgemeinden. Dokumentation eines Landkreises im Ostsudetenland. Heimatkreis Freudenthal. Esslingen 1990.

GOTTWALD, Adolf. 700 Jahre Lichtewerden. Festvortrag, gehalten anlässlich des Lichtewerdener Jubiläumstreffens am 30. Juli 1967 in Augsburg. Freudenthaler Ländchen, 1967, roč. 38, s. 391–397, 440–445.

GOTTWALD, Adolf. Der Ortsname Engelsberg. Freudenthaler Ländchen, 1962, roč. 33, s. 68–69.

GOTTWALD, Adolf. Der Wall um die Kirche in Altstadt. Freudenthaler Ländchen, 1984, roč. 55, s. 348–349.

GOTTWALD, Adolf. Die Gründung des Dorfes Schreiberseifen. Freudenthaler Ländchen, 1962, roč. 33, s. 95–96.

GOTTWALD, Adolf. Lichtenwerden. Bamberg 1969.

GOTTWALD, Adolf. Vogelseifen (Alt-Vogelseifen, Neu-Vogelseifen und Wiedergrün). Zur Geschichte meines sudetendeutschen Heimatdorfes. Neuburg/D. 1973.

GOTTWALD, Adolf. Würbenthal. Zur Geschichte einer sudetenschlesischen Bergstadt. Sindelfingen 1975.

HANIČÁK, Ondřej. Renesanční domy moravsko-slezského pomezí. Příspěvek k poznání typologie a formálních aspektů měšťanské obytné architektury 16. a 17. století. Opava 2015.

HANULIAK, Milan – HOŠŠO, Jozef – HUNKA, Ján. Najvýznamnejšie poznatky z výskumu Banskoštiavnického dominikánského kláštora. K schopnostiam výpovede tradičných datovacích prostriedkov. Slovenská archeológia, 1996, roč. 44, s. 307–326.

HANULIAK, Milan. Príspevok k počiatkom stredovekého mesta Banská Štiavnica. Archaeologia historica 20/95. Sborník příspěvků přednesených na XXVI. konferenci k problematice archeologie středověku s hlavním zaměřením na nové výsledky výzkumu

středověkých měst. Čelákovice 12.–16. září 1994 (ed. Vladimír Nekuda). Brno – Čelákovice 1995, s. 275–284.

HANULIAK, Václav – ŠIMKOVIC, Michal. Dončov hrad a vrcholnostredoveké refúgium nad Zvolenom. Archaeologia historica 22/97. Sborník příspěvků přednesených na XXVIII. celostátní konferenci archeologů středověku České republiky a Slovenské republiky k problematice archeologie středověku. Nitra 23.–26. září 1996 (ed. Vladimír Nekuda). Brno – Nitra 1997, s. 161–168.

HANULIAK, Václav. Archeologický výskum zvolenského komitátneho hradu. (Výsledky po druhej výskumnej sezóne.) Archaeologia historica 19/94. Sborník příspěvků přednesených na XXV. konferenci k problematice archeologie středověku s hlavním zaměřením na opevněná sídla. Luhačovice, 4.–8. října 1993 (ed. Vladimír Nekuda). Brno – Zlín 1994, s. 207–214.

HANULIAK, Václav. K problematike počiatkov mesta Krupiny. Archaeologia historica 20/95. Sborník příspěvků přednesených na XXVI. konferenci k problematice archeologie středověku s hlavním zaměřením na nové výsledky výzkumu středověkých měst. Čelákovice 12.–16. září 1994 (ed. Vladimír Nekuda). Brno – Čelákovice 1995, s. 267–274.

HANULIAK, Václav. Materiálne doklady remeselníckych dielní na Pustom hrade. Archaeologia historica 26/01. Sborník příspěvků přednesených na 32. konferenci archeologů středověku České republiky a Slovenské republiky s hlavním zaměřením na získávání a zpracování surovin. Čáslav 25.–28. září 2000 (ed. Vladimír Nekuda). Brno – Čáslav 2001, s. 185–191.

HAVELKA, Jaroslav. Přehled literatury a vývoje názorů o genezi kyzových polymetalických ložisek. Sborník vědeckých prací VŠB Ostrava, řada hornicko-geologická, 1971, roč. 17, č. 1, s. 93–106.

HÁZA, Zdeněk. Městečko Andělská Hora a její obyvatelé v 17. století. Časopis Matice moravské, 1994, roč. 113, s. 71–82.

HINDIN, Adam S. Ethnische Bedeutung der sakralen Baukunst. „Deutsche“ und „tschechische“ Pfarrkirchen und Kapellen in Böhmen und Mähren (1150–1420). In: Böhmen und das Deutsche Reich. Ideen- und Kulturtransfer im Vergleich (13.–16. Jahrhundert) (eds. Eva Schlothuber – Hubertus Seibert). München 2009, s. 11–33.

HODNÝ, Václav a kol. Suchá Rudná – střed. Závěrečná zpráva z vyhledávacího průzkumu Au rud. Rkp. Geologický průzkum Rýmařov 1990.

HOFFMANN, František. České město ve středověku. Praha 1992.

HOFFMANN, Yves. Die Geschichte von Dippoldiswalde bis zum Ende der ersten Bergbauperiode um 1400. Arbeits- und Forschungsberichte zur sächsischen Bodendenkmalpflege, 2010, č. 51–52/2009–2010, s. 391–421.



- HOFMANN, Gustav. *Metrologická příručka pro Čechy, Moravu a Slezsko do zavedení metrické soustavy*. Plzeň – Sušice 1984.
- HORNIŠER, Igor. *Archeologické doklady hornické činnosti v Malé Morávce z počátku 14. století*. Terra. Sborník Montanisticko-geologické nadace, 1997, roč. 3, s. 11–13.
- HORNIŠER, Igor. *Středověký sídlištní objekt v Malé Morávce*. Informační zpravodaj členů Severomoravské pobočky Československé společnosti archeologické, září 1987, s. 30–34.
- HORNIŠER, Igor. *Těžba železných rud na východním úbočí Jeseníků*. Sborník bruntálského muzea 2009. Bruntál 2009, s. 41–48.
- HORNIŠER, Ivan. *Park bruntálského zámku*. Bruntál (nedatovaná skládačka, nestránkováno).
- HOSÁK, Ladislav – ŠRÁMEK, Rudolf. *Místní jména na Moravě a ve Slezsku II. M–Ž*. Praha 1980.
- HOSÁK, Ladislav. *Historický místopis země Moravskoslezské*. Praha 1938.
- HOSÁK, Ladislav. *Počátky města Bruntálu*. Vlastivěda Severomoravského kraje – okres Bruntál, 1962, roč. 2, s. 15–18.
- HRABAL, Jaroslav – KUNDRÁT, Marek. *Mineralogická charakteristika vzorků z oblasti Suché Rudné-sever*. Rkp. Výzkumný a vývojový ústav, o. z. ČSUP Stráž pod Ralskem 1990.
- HRAZDIL, Vladimír – DOČKAL, Petr – VOKÁČ, Milan. *Rudní lokality na Českomoravské vrchovině s nálezy hornických nástrojů*. In: *Stříbrná Jihlava 2007. Studie k dějinám hornictví a důlních prací*, Archeologické výzkumy na Vysočině, Supplementum 1, Jihlava – Brno 2007, s. 282–305.
- HRUBÝ, Petr – HEJHAL, Petr – HOCH, Aleš – KOČÁR, Petr – MALÝ, Karel – MACHÁŇOVÁ, Lenka – PETR, Libor – ŠTELCL, Jiří. *Středověký úpravnický a hornický areál Cvilínek u Černova na Pelhřimovsku*. Památky archeologické CIII, 2012, s. 339–418.
- HRUBÝ, Petr – HEJHAL, Petr – KOČÁR, Petr – MALÝ, Karel – PETR, Libor. *Centrální Českomoravská vrchovina na prahu vrcholného středověku: archeologie, geochemie a rozbory sedimentárních výplní niv*. Opera Universitatis Masarykianae Brunensis, Facultas Philosophica 422. Brno 2014, s. 199–200.
- HRUBÝ, Petr – JAROŠ, Zdeněk – KOČÁR, Petr – MALÝ, Karel – MIHÁLYOVÁ, Jana – MILITKÝ, Jiří – ZIMOLA, David. *Středověká hornická aglomerace na Starých Horách u Jihlavy*. Památky archeologické XCVI, 2006, s. 171–264.
- HRUBÝ, Václav. *Tři studie o české diplomatice*. Brno 1936.
- HUDÁK, Ján. *Patrocíniá na Slovensku*. Bratislava 1984.
- CHÁB, Jan a kol. *Stručná geologie základu Českého masivu a jeho karbonského a permského pokryvu*. Praha 2008.
- CHOCHOLATÝ, František. *Nejstarší pečeť města Bruntálu*. VVM, 1984, roč. 36, s. 80–81.
- CHOROWSKA, Małgorzata. *Rezydencje średniowieczne na Śląsku. Zamki, pałace, wieże mieszkalne*. Wrocław 2003.
- IRGANG, Winfried. *Freudenthal als Herrschaft des Deutschen Ordens 1621–1725*. Quellen und Studien zur Geschichte des Deutschen Ordens 25. Bonn – Bad Godesberg 1971.
- JAN, Libor. *Václav II. a struktury panovnické moci*. Knižnice Matice moravské 18. Brno 2006.
- JAN, Libor. *Václav II. Král na stříbrném trůnu. 1283–1305*. Praha 2015.
- JANÁK, Vratislav – KOUŘIL, Pavel. *Problémy a úkoly archeologie v českém Slezsku a na severovýchodní Moravě*. ČSM-B, 1991, roč. 40, s. 193–219.
- JANÁK, Vratislav – RATAJ, Petr. *Pravěká minulost Bruntálu a jeho horského okolí*. ČSZM-B, 2015, roč. 64, s. 1–20.
- JANÁK, Vratislav. *Prehistorické kamenné artefakty v bruntálském muzeu a počátky osídlení severozápadní části Nížkého Jeseníku*. Sborník bruntálského muzea 2000. Bruntál 2000, s. 5–14.
- JANEČKA, Josef. *Výpočet zásob na lokalitě Cu-rud, Ludvíkov ve Slezsku, stav k 1. 1. 1953*. Rkp. Českomoravský rudný průzkum Kutná Hora 1953.
- JANKOVIČ, Vendelín. *Dominikánský kostol a kláštor v Banskej Štiavnici a jeho najbližšie okolie*. Vlastivedný časopis, 1965, roč. XIV, s. 127–132.
- JENÍK, Jan – HAMPEL, Rudolf. *Die waldfreien Kammlagen des Altvatergebirges (Geschichte und Ökologie)*. Mährisch-Schlesischer Sudetengebirgsverein. Kirchheim/Teck 1991.
- JUCK, Ľubomír. *Výsady miest a mestečiek na Slovensku. I (1238–1350)*. Bratislava 1984.
- JUCHELKA, Jiří. *Lužická kultura v českém Slezsku*. Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 47, Brno 2014, s. 8 a 270.
- JURSITZKA, Rudolf. *Festschrift aus Anlass der vor 400 Jahren erfolgten Erhebung Engelsberg zur Stadt*. Augsburg 1956.
- KAŹMIERCZYK, Józef – GRODZICKI, Andrzej. *Górnictwo złota koło Złotoryi na Dolnym Śląsku w XI–XIV wieku w świetle badań archeologicznych i geologicznych*. Studia Archeologiczne. Wrocław 1976, roč. 7, s. 205–247.
- KAŹMIERCZYK, Józef. *Śląskie złoto*. In: *Człowiek i środowisko w pradziejach*. Warszawa 1983, s. 169–176.
- KEJŘ, Jiří. *K privilegii knížete Soběslava II. pro pražské Němce*. Právněhistorické studie, 1969, roč. 14, s. 249–258.
- KEJŘ, Jiří. *Vznik městského zřízení v českých zemích*. Praha 1998.



- KIBIC ml., Karel – VANĚK, Vojtěch. *Středověká venkovská sakrální architektura na Kutnohorsku*. Vlastivědná knihovnička Společnosti přátel starožitností 19. Praha 2012.
- KIBIC ml., Karel. *Středověká venkovská sakrální architektura na Čáslavsku*. Vlastivědná knihovnička Společnosti přátel starožitností 17. Praha 2010.
- KIBIC, Karel. *Řešení přestavby centra města Bruntálu*. Památková péče, 1969, s. 12–29.
- KIECOŇ, Marek – PRIX, Dalibor – ZEZULA, Michal. *Měšťanské domy čp. 30 a 31 v Horním Benešově. Výsledky stavebněhistorického průzkumu a archeologického výzkumu*. Průzkumy památek, 2006, roč. 13-2, s. 78–79.
- KIECOŇ, Marek. *Bruntál (okr. Bruntál). Náměstí míru, parcela č. 91. Přehled výzkumů*, 2005, roč. 46, s. 279–281.
- KIECOŇ, Marek. *Bruntál. Náměstí Míru a přilehlé ulice. Rekonstrukce – 1. etapa. Nálezová zpráva*. Opava 2004.
- KIMPFLINGER, Wolfgang. *Baudenkmale in Niedersachsen. 1. Stadt Braunschweig. 1. Denkmaltopographie Bundesrepublik Deutschland*. Hameln – Hannover 1993.
- KINNE, Andreas – RELM, Thomas – RUMMER Matthias. *Frühneuzeitlicher Zinnseifenbergbau bei Carlsfeld, Erzgebirgkreis*. In: *Aufbruch unter Tage. Stand und Aufgaben der montanarchäologischen Forschung in Sachsen*. Internationale Fachtagung Dippoldiswalde 9. bis 11. September 2010 (Hrsg. Regina Smolnik). Dresden 2011, s. 86–89.
- KLÁPŠTĚ, Jan. *Bohemia plena est ecclesiis et religione divina*. In: *Čechy jsou plné kostelů. Kniha k poctě PhDr. Anežky Merhautové, DrSc.* (ed. Milada Studničková). Praha, s. 217–227.
- KLÁPŠTĚ, Jan. *Proměna českých zemí ve středověku*. Praha 2005.
- KLÁPŠTĚ, Jan. *Stadt und Umland. Vom Wandel einer Landschaft im Zuge der Urbanisierung*. In: *Burg – Burgstadt – Stadt. Zur Genese mittelalterlicher nichtagrarischer Zentren in Ostmitteleuropa* (eds. Hansjürgen Brachmann). Berlin 1995, s. 207–211.
- KLÁPŠTĚ, Jan. *Změna – středověká transformace a její předpoklady*. *Mediaevalia Archaeologica Bohemica* 1993. Památky archeologické – Supplementum 2. Praha 1994, s. 9–59.
- KLÍR, Tomáš. *Osídlení horských oblastí Čech ve středověku a raném novověku – východiska interdisciplinárního výzkumu*. *Archaeologia historica* 35/2 (eds. Zdeněk Měřínský – Pavel Kouřil). Brno 2010, s. 373–391.
- KLÍR, Tomáš. *Procesy pustnutí, válečné škody a tzv. sociální úhory. Chebsko v pozdním středověku*. *Archaeologia historica* 42/2, 2017 (eds. Jiří Macháček – Pavel Kouřil). Brno 2017, s. 713–743.
- KLOSKE, Othmar. *Chronik von Würbenthal. Beitrag zum 300jährigen Stadt-Jubiläum 1611, 24. 6., 1911*. Würbenthal 1911.
- KNAUF, Tassilo. *Die Architektur der Braunschweiger Stadtpfarrkirchen in der ersten Hälfte des 13. Jahrhunderts*. *Quellen und Forschungen zur Braunschweigischen Geschichte* 21. Braunschweig 1974, s. 14–131.
- KNEIFEL, Reginald. *Topographie des kaiserl. königl. Antheils von Schlesien. II. 2. Von den übrigen Herrschaften, Städten und Ortschaften der beiden Herzogthümer Troppau und Jägerndorf, dann dem Fürstenthume Neisse in alphabetischer Ordnung*. Brünn 1805.
- KNEIFEL, Reginald. *Topographie des kaiserl. königl. Antheils von Schlesien. II. 3. Von den übrigen Herrschaften, Städten und Ortschaften der beiden Herzogthümer Troppau und Jägerndorf, dann dem Fürstenthume Neisse in alphabetischer Ordnung*. Brünn 1806.
- KNOFLÍČEK, Tomáš. *Nástěnná malba za vlády Lucemburků na Moravě*. Olomouc 2009.
- KOČÁR, Petr – KOČÁROVÁ, Romana – PETR, Libor – CRKAL, Jiří – DERNER, Kryštof – LISSEK, Petr. *Rostlinné zbytky z vrcholně středověkých hornických lokalit Krušných hor*. In: *Archaeomontan* 2012. *Arbeits- und Forschungsberichte zur sächsischen Bodendenkmalpflege, Beiheft 28* (Hrsg. Regina Smolnik). Dresden 2014, graf 1–4.
- KOČÁR, Petr – PETR, Libor – KOČÁROVÁ, Romana. *Změny vegetace v hornickém revíru Přísečnice / Vegetationswandel im Bergrevier Preßnitz*. In: *Archaeomontan* 5, 2018. *Středověké hornictví a hutnictví na Přísečnicku ve středním Krušnohoří – Mittelalterlicher Bergbau und Hüttenwesen in der Region Preßnitz im mittleren Erzgebirge* Veröffentlichungen des Landesamtes für Archäologie Sachsen, Band 68. (ed. Kryštof Derner). Dresden, v tisku.
- KOHOUTEK, Jiří – MILITKÝ, Jiří. *Hromadný nález římských mincí a bronzové spony z doby římské ze Starého Města u Bruntálu*. *Pravěk*, 2003, roč. 13, s. 405–420.
- KOHOUTEK, Jiří. *Předběžná zpráva o zjišťovacím archeologickém výzkumu v presbytárii kostela Neposkvrněného početí Panny Marie ve Starém Městě u Bruntálu v roce 2002*. *Sborník bruntálského muzea* 2003. Bruntál 2003, s. 3–16.
- KOHOUTEK, Jiří. *Staré Město u Bruntálu (okr. Bruntál). Kostel Neposkvrněného početí Panny Marie. Přehled výzkumů*, 2002, roč. 44, s. 276–277.
- KOHOUTEK, Jiří. *Výzkum v presbytárii kostela Neposkvrněného početí Panny Marie ve Starém Městě u Bruntálu v roce 2002*. *Archaeologia historica*, 2004, roč. 29, s. 493–504.



- KOLÁŘ, František – ZEŽULA, Michal. *Infrastruktura veřejných prostranství a komunikací Opavy a dalších měst*. In: *Středověká Evropa v pohybu. K počtě Jana Klápště* (eds. Ivana Boháčová – Petr Sommer) Praha 2014, s. 251–254.
- KOLÁŘ, Tomáš – RYBNÍČEK, Michal. *Suchá Rudná – akce č. 43/12. Závěrečná zpráva vyhotovená v Ústavu nauky o dřevě Lesnické a dřevařské fakulty Mendelovy univerzity v Brně*. Brno 2015.
- KONEČNÝ, Lubomír Jan. *Nejstarší krypty a funkce svatopetrského chrámu v Brně*. *Umění*, 1996, roč. 44, s. 315–344.
- KÖNIG, Bruno. *Die Bergregalitäts-Rechte der Breslauer Fürstbischöfe über die Goldbergwerke bei Zuckmantel*. *Zeitschrift für Geschichte und Kulturgeschichte Österreichisch-Schlesiens*, 1908–1909, roč. 4, s. 57–75.
- KORBELÁŘOVÁ, Irena – ŽÁČEK, Rudolf. *Slezsko v církevních statistikách olomoucké diecéze (arcidiecéze) z 2. pol. 18.–1. pol. 19. století*. *ČSZM-B*, 1995, roč. 44, s. 136–137.
- KORBELÁŘOVÁ, Irena. *Několik poznámek k vývoji nižších územně správních celků (vikpild, krajů) v Horním Slezsku*. *Studia Śląskie*, 2004, roč. 53, s. 135–147.
- KOUŘIL, Pavel – PLAČEK, Miroslav. *Hrad Luginsland a jeho úloha v kolonizaci Krnovska*. *ČSM-B*, 1985, roč. 34, s. 114–127.
- KOUŘIL, Pavel – PLAČEK, Miroslav. *Vznik, vývoj a funkce čtyř hradů v okolí Vrbna pod Pradědem (okres Bruntál)*. *ČSM-B*, 1988, roč. 37, s. 241–251.
- KOUŘIL, Pavel – PRIX, Dalibor – WIHODA, Martin. *Hrady českého Slezska*. Brno – Opava 2000.
- KOUŘIL, Pavel – PRIX, Dalibor – WIHODA, Martin. *Středověké fortifikace a „Jesenická stezka“ v údolí Černé Opavy*. *Archeologia Historica*, 1998, roč. 23, s. 111–131.
- KOUŘIL, Pavel – WIHODA, Martin. *Die Rolle des Meilenrechts in der Genese der ältesten landesfürstlichen Burgen und Städte Böhmischeschlesiens*. *Castrum Bene*, 1998, roč. 6, s. 167–194.
- KOUŘIL, Pavel. *Die Burg Freudenstein in Schlesien und ihr Hinterland*. In: *Život v archeologii středověku. Sborník příspěvků věnovaných Miroslavu Richterovi a Zdeňku Smetánkovi* (eds. Jana Kubková – Jan Klápště – Martin Ježek – Petr Meduna et al.). Praha 1997, s. 382–393.
- KOUŘIL, Pavel. *Příspěvek k poznání osídlení venkovského charakteru na Opavsku v mladší a pozdní době hradištní*. *ČMM*, 1989, roč. LXXIV, s. 203–215.
- KOUŘIL, Pavel. *Slovanské osídlení českého Slezska*. Brno – Český Těšín 1994.
- KOUŘIL, Pavel. *Slovanské osídlení opavského a těšínského Slezska (stručný přehled stavu výzkumu)*. *Śląskie prace prahistoryczne* 2. Katowice 1991, s. 97–105.
- KOUŘIL, Pavel. *Středověká kolonizace na severovýchodní Moravě a ve Slezsku a její odraz v archeologických pramenech*. *Archeologia historica* 18/93. Sborník příspěvků přednesených na XXIV. celoštátní konferenci archeologů středověku – Levoča '92 na tému etnický pohyb a zmeny v štruktúre stredovekého osídlenia. Čingov, 28. 9.–2. 10. 1992 (ed. Vladimír Nekuda). Brno – Levoča 1993, s. 141–150.
- KOUŘIL, Pavel. *Středověké železné sekery ze slezských hradů a nové nálezy z hradu Quingburgu (kat. úz. Heřmanovice)*. Sborník bruntálského muzea 2002. Bruntál 2002, s. 17–30.
- KOWALSKI, Stanisław. *Romańska bazylika św. Mikołaja w Głogowie*. In: *Ze studiów nad średniowiecznym Głogowem i Krosnem*. *Prace Lubuskiego Towarzystwa Naukowego. Komisja Historii* VII. 3. Zielona Góra 1970, s. 49–62.
- KOZACZEWSKA-GOLASZ, Hanna – KOZACZEWSKI, Tadeusz. *Trzynastowieczny kościół NP Marii w Złotoryi*. *Prace Naukowe Instytutu Historii Architektury, Sztuki i Techniki we Wrocławiu* 22. *Studia i Materiały* 11. Wrocław 1989, s. 113–139.
- KOZACZEWSKA-GOLASZ, Hanna. *Halowe kościoły z XIII wieku na Śląsku*. Wrocław 2015.
- KOZACZEWSKI, Tadeusz. *Głogów średniowieczny do końca XIII w. Osadnictwo i architektura*. Głogów 2006.
- KOZACZEWSKI, Tadeusz. *Z badań nad zabytkami architektury w Środzie Śląskiej. Kościół św. Andrzeja w Środzie Śląskiej*. *Zeszyty Naukowe Politechniki Wrocławskiej* 67. *Architektura* V. Wrocław 1963, s. 41–58.
- KRACÍKOVÁ, Lucie – BELLING, Vojtěch. *Středověká sakrální architektura na Frýdlantsku*. Vlastivědná knihovnička Společnosti přátel starožitností 12. Praha 2003.
- KRACÍKOVÁ, Lucie – SMETANA, Jan. *Románská a gotická sakrální architektura v okrese Česká Lípa*. Vlastivědná knihovnička Společnosti přátel starožitností 9. Praha 2000.
- KRÁL, Jaroslav. *Hrnčířská pec v Bruntále*. *Přehled výzkumů*, 1967, roč. 11, s. 54–55.
- KRÁL, Jiří. *Hrnčířská pec v Bruntále*. *Přehled výzkumů*, 1966, 1967, s. 54–55.
- KRAMPLOVÁ, Jana – RYŠAVÁ, Marie. *700 let Světlé Hory 1267–1967*. Světlá Hora 1967.
- KRAMPLOVÁ, Jana. *Světlá v urbářích bruntálského panství z let 1604, 1618 a 1627*. Sborník Vlastivědného ústavu v Bruntále. Bruntál 1968, roč. 1, s. 7–14.
- KRASNOKUTSKÁ, Tereza – ZEŽULA, Michal. *Bruntál – teplovod, číslo akce NPÚ Ostrava 69/09. Nálezová zpráva*. Opava 2010.



- KRASNOKUTSKÁ, Tereza – ZEZULA, Michal. *Bruntál (k. ú. Bruntál-město, okr. Bruntál)*. Přehled výzkumů, 2011, roč. 52, č. 2, s. 136–138.
- KREJČÍKOVÁ, Jarmila. *Nejstarší městská pečeť*. *Náš domov, Bruntál* 17. 6. 1993, roč. 4, č. 11, s. 1 a 3.
- KUBA, Bohumil. *Nález mlýnského kamene na drcení zlatonosné rudy*. *Vlastivědné listy Slezska a severní Moravy*, 1986, roč. 12, č. 2, s. 39–40.
- KUČA, Karel. *Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku*. I. A–G. Praha 1996.
- KUČERA, Jaromír. *Závěrečná zpráva o průzkumných pracích a výpočet zásob v Ludvíkově ve Slezsku, stav k 1. 1. 1954*. Rkp. Českomoravský rudný průzkum Rýmařov 1954.
- KUDRNÁČ, Jaroslav. *Rýžování zlata v Čechách*. *Památky archeologické*, 1982, roč. 73, s. 455–485.
- KUHN, Walther. *Flämische und fränkische Hufe als Leitformen der mittelalterlichen Ostsiedlung*. In: Walther Kuhn, *Vergleichende Untersuchungen zur mittelalterlichen Ostsiedlung*. Köln – Wien 1973, s. 1–51.
- KÜHNEL, Anton. *Meine Vaterstadt Engelsberg*. Memmingen 1962.
- KURZE, Dietrich. *Pfarrerwahlen im Mittelalter. Ein Beitrag zur Geschichte der Gemeinde und des Niederkirchenwesens*. *Forschungen zur kirchlichen Rechtsgeschichte und zum Kirchenrecht* 6. Köln – Graz 1966.
- KUTAL, Albert a kol. *Průzkum umělecko-historických památek v okresech bruntálském a krnovském*. *Slezský sborník*, 1950, roč. 48, s. 563–564.
- KUTHAN, Jiří. *Architektura v přemyslovském státě 13. století*. In: *Umění doby posledních Přemyslovců* (ed. Jiří Kuthan). Roztoky u Prahy 1982, s. 181–351.
- KUTHAN, Jiří. *Česká architektura v době posledních Přemyslovců*. *Města. Hrady. Kláštery. Kostely*. Vimperk 1994.
- KUTHAN, Jiří. *Gotická architektura v jižních Čechách*. *Zakladatelské dílo Přemysla Otakara II*. Praha 1975.
- KUTHAN, Jiří. *Středověká architektura v jižních Čechách do poloviny 13. století*. České Budějovice 1977².
- LASOTA, Czesław – LEGENDZIEWICZ, Andrzej. *Późnoromański kościół pw. św. Andrzeja w Środzie Śląskiej*. In: *Architektura romańska w Polsce*. *Nowe odkrycia i interpretacje*. *Materiały z sesji naukowej w Muzeum Początków Państwa Polskiego, Gniezno 9–11 kwietnia 2008 roku* (ed. Tomasz Janiak). Gniezno 2009, s. 511–524.
- LASOTA, Czesław – ROZPĘDOWSKI, Jerzy. *Pierwotny kościół parafialny św. Wawrzyńca i św. Elżbiety we Wrocławiu*. *Z badań średniowiecznej architektury Śląska*. *Prace Naukowe Instytutu Historii Architektury, Sztuki i Techniki Politechniki Wrocławskiej* 13. *Studia i Materiały* 6. Wrocław 1980, s. 61–65.
- LATZKE, Walter. *Die Besiedlung des Oppalandes im 12. und 13. Jahrhundert*. *Zeitschrift des Vereins für Geschichte Schlesiens*, 1938, roč. 72, s. 44–135.
- LATZKE, Walter. *Drei Lichtenwerdener Urkunden aus dem 13. und 14. Jahrhundert*. *Freudenthaler Ländchen*, 1927, roč. 7, s. 62–65.
- LATZKE, Walter. *Zur Geschichte der Jägerndorfer Kammerdörfer an der oberen Oppa*. *Freudenthaler Ländchen*, 1936, roč. 16, s. 44–52, 57–59.
- LÁZNIČKA, Zdeněk. *Půdorysy slezských měst*. *Slsb.*, 1945, roč. 3, s. 81–99.
- LEGUT-PINTAL, Maria. *Analyza krajobrazu kulturowego dystryktu wleńskiego na podtawiedanych ALS*. In: *Wleński mikroregion osadniczy w X–XVII wieku*. *Przemiany krajobrazu kulturowego* (red. Jerzy Piekalski). Wrocław 2017, s. 149–158.
- LEGUT-PINTAL, Maria. *Katalog nowoodkrytych stanowisk związanych z gornictwem złota*. In: *Wleński mikroregion osadniczy w X–XVII wieku*. *Przemiany krajobrazu kulturowego* (red. Jerzy Piekalski). Wrocław 2017, s. 149–158.
- LEHMANN, Edgar (ed.). *Georg Dehio. Handbuch der deutschen Kunstdenkmäler. Der Bezirk Halle*. Berlin 1978².
- LEHMANN, Edgar (ed.). *Georg Dehio. Handbuch der deutschen Kunstdenkmäler. Die Bezirke Dresden, Karl-Marx-Stadt, Leipzig*. Berlin 1965.
- LEMPER, Ernst-Heinz. *Görlitz. St. Peter und Paul*. Schnell. *Kunstführer* Nr. 2005. Regensburg 2003⁵.
- LÍBAL, Dobroslav. *Gotická architektura*. In: *Dějiny českého výtvarného umění I/1. Od počátků do konce středověku*. 1. 2. *Gotické umění od poloviny 13. století do roku 1420* (ed. Rudolf Chadraba). Praha 1984, s. 144–215.
- LOESCH, Heinrich von. *Die fränkische Hufe*. *Zeitschrift des Vereins für Geschichte Schlesiens*, 1927, roč. LXI, s. 81–107.
- LOESCH, Heinrich von. *Die schlesische Weichbildverfassung der Kolonisationszeit*. *Zeitschrift der Savigny-Stiftung für Rechtsgeschichte. Germanistische Abteilung*, 1938, roč. 58, s. 311–336.
- LOMIČ, Václav. *K historii dolování v andělskohorském rudním revíru*. *ČSM-B*, 1959, roč. 8, s. 7–41.
- LOMIČ, Václav. *Zpráva o výsledcích báňskohistorického výzkumu Andělská Hora*. *Nepublik. Ústav pro výzkum rud, Český báňský archiv Kutná Hora* 1957.
- LOWAG, Johann. *Würbenthal, seine Entstehung und seine Schicksale*. *Freudenthaler Ländchen*, 1928, roč. 8, s. 65–86.



- LUCA, Fridericus. *Schlesiens curieuser Denkwu^erdigkeiten oder vollkommener CHRONICA von Ober- und Nieder Schlesien, Welche in Sieben Haupt-Theilen vorstellet alle Fu^erstenth^emer und Herrschaften... I.* Franckfurt am Ma^eyn 1689.
- LUNA, Jan – ZIMOLA, David. 2007: *Historické hornické nástroje z centrální Českomoravské vrchoviny*. In: Stříbrná Jihlava 2007. Studie k dějinám hornictví a důlních prací, Archeologické výzkumy na Vysočině, Supplementum 1, Jihlava – Brno 2007, s. 306–325.
- MAGIRIUS, Heinrich. *Der Freiburger Dom. Forschungen und Denkmalpflege*. Weimar 1972.
- MAGIRIUS, Heinrich. *Katedrale, Stiftskirche, Klosterkirche, Burgkapelle, Stadtkirche und Dorfkirche. Zu Typologie und Stil der romanischen Steinkirchen in Obersachsen*. In: Frühe Kirchen in Sachsen. Ergebnisse archäologischer und baugeschichtlicher Untersuchungen (eds. Judith Oexle – Petra List – Klaus Simon). Veröffentlichung des Landesamtes für Archäologie und Landesmuseums für Vorgeschichte 23. Leipzig – Stuttgart 1994, s. 64–91.
- MAKOWETZ, Karel. *Staré Město-hřbitov. Režimní hydrogeologické měření podzemní vody. Závěrečná zpráva*. Zlaté Hory 2009.
- MALEK, Katharina. *Montanarchäologische Forschungen im Harz. Ein Ausblick*. In: Montanregionalshistorisches Erbe. Reflexionen und Ausblicke. Beiträge zum Kolloquium 25 Jahre Welterbe im Harz am 22. und 23. September 2017 (Rammelsberger Schriften, 3), Goslar 2017, s. 139–148.
- MALÍK, Pavel – VEČEŘA, Josef – ZEŽULA, Michal. *Světlá Hora (k. ú. Suchá Rudná, okr. Bruntál). Osada Suchá Rudná, parc. č. 469. Středověk. Doklady těžby. Záchranný výzkum. Přehled výzkumů*, 2014, roč. 55, č. 2, s. 261–262.
- MALÍK, Pavel. *Záchranný archeologický výzkum na zřícenině hradu Fürstenwalde*. Sborník Národního památkového ústavu v Ostravě 2014, Ostrava 2014, s. 134–143.
- MARKOVÁ, Miroslava. *Suchá Rudná. Dokumentace prací vyhledávacího průzkumu na křemenných žilách se zrudněním Au, Cu, Pb-Zn, Ag, As*. Rkp. Geologický průzkum Rýmařov 1962.
- MAŠLOVÁ, Kateřina – HRUBÝ, Petr. *Nové poznatky k historické exploataci zlata na Vodňansku*. Acta rerum naturalium, 2017, roč. 21, s. 151–162.
- MAZÁČKOVÁ, Jana. *Nástin procesu zanikání sídel ve středověku na panství Brtnice v územním rozsahu k roku 1538*. Archaeologia historica 42/2, 2017 (eds. Jiří Macháček – Pavel Kouřil). Brno 2017, s. 745–771.
- MELION, Josef. *Der Goldbergbau bei Ludwigsthal – Würbenthal in österr. Schlesien*. Altvater, 1898, roč. 16, č. 2, s. 16–17.
- MELION, Josef. *Die Goldbergbau zu Dürrseifen*. Notizen-Blatt der historisch-statistischen Section der kais. königl. mährisch-schleschen Gesellschaft zur Beförderung des Ackerbaues, Natur- und Landeskunde, 1894, roč. 33, s. 85–89.
- MENCL, Václav. *Středověká architektura na Slovensku. I.* Praha – Prešov 1937.
- MENZEL, Josef Joachim. *Die schlesischen Lokationsurkunden des 13. Jahrhunderts*. Quellen und Darstellungen zur schlesischen Geschichte 19. Würzburg 1978.
- MERHAUTOVÁ, Anežka. *Raně středověká architektura v Čechách*. Praha 1971.
- MERTA, David. *Opava v „době dřevěné – k podobě Radniční ulice ve 13. a 14. století*. In: Předměty vyprávějí... Hmotná kultura středověké a raně novověké Opavy ve světle nálezů z archeologických výzkumů v prostoru bývalé Radniční ulice a v areálu opavského pivovaru (eds. Kateřina Vojkůvková – Michal Zežula). Opava 2012, s. 16–17.
- MEZEROVÁ, Ľubica a kol. *Seznam nemovitých kulturních památek okresu Bruntál*. Bruntál – Ostrava 2000.
- MICHNA, P. *Dvě sídlištní stavby z počátků lokačního Uničova (příspěvek do diskuse k otázce zemnic ve městech a vesnicích 13. stol.)*. VVM, 1980, roč. 32/2, s. 167–169.
- MICHNA, Pavel J. *K poznání zahloubených obydlí doby velké kolonizace*. In: Rodná země. Sborník k 100. výročí muzejní a vlastivědné společnosti v Brně a k 60. narozeninám PhDr. Vladimíra Nekudy, CSc. Brno 1988, s. 222–284.
- MICHNA, Pavel J. *Přehled archeologických výzkumů na Moravě a ve Slezsku za rok 1975*. Vlastivědný věstník moravský, 1976, roč. 28, s. 311–317.
- MICHNA, Pavel, J. *K poznání zahloubených obydlí doby velké kolonizace*. In: Rodná země. Sborník k 100. výročí muzejní a vlastivědné společnosti v Brně a k 60. narozeninám PhDr. Vladimíra Nekudy, CSc. Brno 1988, s. 222–284.
- MICHNA, Pavel, J. *K poznání zahloubených obydlí doby velké kolonizace*. In: Rodná země. Sborník k 100. výročí muzejní a vlastivědné společnosti v Brně a k 60. narozeninám PhDr. Vladimíra Nekudy, CSc. Brno 1998, s. 222–284.
- MIKA, Norbert. *Mieszko książę raciborski i pan Krakowa – dzielnicowy władca Polski (ok. 1142–1211)*. Kraków 2010.
- MITSCHE, Heiner. *Zur Frühgeschichte der Peterskirche in Görlitz*. In: Frühe Kirchen in Sachsen. Ergebnisse archäologischer und baugeschichtlicher Untersuchungen (eds. Judith Oexle – Petra List – Klaus Simon). Veröffentlichung des Landesamtes für Archäologie und Landesmuseums für Vorgeschichte 23. Leipzig – Stuttgart 1994, s. 222–233.



- MÜLLER, Karel. *Pečeti a znak města Bruntálu*. Sborník bruntálského muzea 2009. Bruntál 2009, s. 9–22.
- MUSIL, František. *K vývoji šlechtických sídel na Šumpersku a Bruntálsku (2. část)*. Střední Morava. Kulturně historická revue 8, 1998, s. 17–31.
- NALEPKA, Dorota – WALANUS, Adam. *POLPAL – Program for counting pollen grains, diagram plotting and numerical analysis*. Acta Palaeobotanica Supplementum 2, 2003, s. 659–661.
- NEKUDA, Vladimír – UNGER, Josef. *Hrádky a tvrze na Moravě*. Brno 1981.
- NEUHÄUSLOVÁ, Zdenka – MORAVEC, Jaroslav – CHYTRÝ, Milan – SÁDLO, Jiří – RYBNÍČEK, Kamil – KOLBEK, Jiří – JIRÁSEK, Jaroslav a kol. *Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky*. Praha 1998.
- NOVÁČEK, Karel. *Hornická sídliště. Příspěvek ke středověkému neagrárnímu osídlení*. Mediaevalia Archaeologica Bohemica 1993. Památky archeologické – Supplementum 2. Praha 1994, s. 158–170.
- NOVÁK, Jan – PETR, Libor – TREML, Václav. *Late-Holocene human-induced changes to the extent of alpine areas in the East Sudetes, Central Europe*. The Holocene, 2010, 20, s. 895–905.
- NOVÁK, Jaromír – KAREL, Jiří. *K otázce počátků osídlení Rýmařovska*. Vlastivědné listy Slezska a severní Moravy, 1977, roč. 3, č. 1, s. 9–11.
- NOVÁK, Jaromír – KUBA, Bohuslav. *Podpovrchové dobývání zlatonosných sedimentů v Jeseníkách na Bruntálsku*. Archeologia technica, 1990, roč. 6, s. 68–79.
- NOVÁK, Jaromír – PŮDA, Stanislav – URBÁNEK, Jan. *Příspěvek k předhusitské periodě dolování v Jeseníkách. (Důlní revír Vysoká a Hláška u Vrbna pod Pradědem, okr. Bruntál)*. ČSM-B, 1974, roč. 23, s. 15–19.
- NOVÁK, Jaromír – ŠTĚPÁN, Václav. *Exploatace zlata na Bruntálsku v 16. století*. ČSM-B, 1986, roč. 35, s. 46–60.
- NOVÁK, Jaromír – ŠTĚPÁN, Václav. *Horní města na severní Moravě*. Severní Morava, 1987, č. 54, s. 37–43.
- NOVÁK, Jaromír. *Andělskohorský rudní revír, báňsko-historická studie*. Rkp. Geologický průzkum Rýmařov 1975.
- NOVÁK, Jaromír. *Doklady hornictví neželezných kovů na severní Moravě. Výsledky báňskohistorického výzkumu z let 1973–1987*. Sborník památkové péče v Severomoravském kraji 8, Ostrava 1990, s. 25–44.
- NOVÁK, Jaromír. *Historie dolování zlata u Andělské Hory (místní částí Světlé Hory)*, Vlastivědné listy, 1979, 5, s. 9–12.
- NOVÁK, Jaromír. *Hrádek u Malé Štáhle (okr. Bruntál)*. ČSM-B, 1971, roč. 20, s. 181–182.
- NOVÁK, Jaromír. *K vývoji dolování drahých a barevných kovů na severní Moravě*. Zprávy Krajského vlastivědného muzea v Olomouci, č. 201, 1979, s. 1–9.
- NOVÁK, Jaromír. *Měkké dolování zlata na řece Opavě*. Studie z dějin hornictví, 1988, roč. 20, s. 37–55.
- NOVÁK, Jaromír. *Prospekce Jeseníků Au. Revize pozůstatků sekundárních ložisek Au*. Nepublik. Unigeo Ostrava 1988.
- NOVÁK, Jaromír. *Rudní revír Andělská Hora. Báňsko-historická studie*. Zprávy Okresního archivu v Bruntále za rok 1977, 1980, s. 15–92.
- NOVÁK, Jaromír. *Suchá Rudná. Přehled archeologických výzkumů na Moravě a ve Slezsku za rok 1985 (sestavil Pavel J. Michna)*. Vlastivědný věstník moravský, 1986, roč. 38, s. 326.
- OPRAVIL, Emanuel. *Moravskoslezský pomezí les do začátku kolonizace*, in: Archeologický sborník. Věnováno památce Lumíra Jisla (ed. Lea Wiegandová). Ostrava 1974, s. 113–133.
- OPRAVIL, Emanuel. *Středověké dřevo z Bruntálska*. Vlastivědné listy, 1987, roč. 13, č. 2, s. 40–41.
- OPRAVIL, Emanuel. *Údolní niva v době hradištní (ČSSR – povodí Moravy a Poodří)*. Studie Archeologického ústavu Československé akademie věd v Brně. Praha 1983.
- ORIŠKO, Štefan. *Prvé stredoveké stavby žobravých reholí na Slovensku*. Pamiatky a múzeá, 2004, 1. Bratislava 2004, s. 15–22.
- PAPROCKÝ z Glogol a Paprocké Woly, Bartholoměj. *Zrđcadlo Slawného Margkrabstwý Morawského: W kteremž geden každý Staw dawnost wzáctnost y powinnost swau vhléda*. Olomvtii 1593 (faksimile Ostrava 1993).
- PARCZEWSKI, Michał. *Osadnictwo wczesnośredniowieczne na pograniczu Śląskomorawskim. Ze studiów nad lessowym Płaskowyżem Głubczyckim*. Przegląd Archeologiczny, 1980, roč. 28, s. 123–174.
- PARCZEWSKI, Michał. *Płaskowyż Głubczycki we wczesnym średniowieczu*. Warszawa – Kraków 1982, s. 129–127.
- PARCZEWSKI, Michał. *Płaskowyż Głubczycki we wczesnym średniowieczu*. Zeszyty naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego DCXV – Prace archeologiczne 31. Warszawa – Kraków 1982.
- PESCHKE, Adolf. *Der Goldsegen im Oppatale und der Umgebung im 16. und 17. Jahrhundert*. Freudenthaler Ländchen, 1935, roč. 15, s. 31–37, 41–47.
- PESCHKE, Adolf. *Die Karte der Herrschaft Freudenthal um 1579*. Freudenthaler Ländchen, 1934, roč. 14, s. 40–41.
- PESCHKE, Adolf. *Ein Beitrag zur kulturgeschichtlichen Entwicklung der Jägerndorfer Kammerdörfer vom Ausgang der Přemyslidenherrschaft bis zu dem Beginne der schlesischen Kriege*. Zusammengestellt auf Grund von Handschriften aus dem Archive



- des fürstlich Liechtenstein'schen Kammeramtes durch Adolf Peschke, Benisch. Zeitschrift für Geschichte und Kulturgeschichte Schlesiens, 2006, roč. 21, s. 1–52.
- PFITZNER, Josef. *Geschichte der Bergstadt Zuckmantel in Schlesien bis 1742. Mit besondere Berücksichtigung der Stadt- und Bergrechtsgeschichte.* Zuckmantel 1924.
- PINKAVA, Viktor. *Unčovský a rýmařovský okres.* Vlastivěda moravská. II. Místopis. Brno 1922.
- PLAČEK, Miroslav. *Fortifikace ke kontrole a zajištění středověkých komunikací.* Archaeologia historica 15/90. Sborník příspěvků přednesených na XXI. celostátní konferenci k problematice historické archeologie s hlavním zaměřením na všední život ve středověku. Tábor 25.–29. září 1989 (ed. Vladimír Nekuda). Brno – Tábor 1990, s. 203–216.
- POŠEPNÝ, František. *Die Goldvorkommen Böhmens und der Nachbarländer.* Archiv für praktische Geologie, Bd. II. Wien 1895.
- PRASEK, Vincenc. *Historická topografie země Opavské I. A–K.* Vlastivěda slezská II/1. Opava 1889.
- PRASEK, Vincenc. *Osady zaniklé a někdy pusté na Opavsku.* 3. program českého nižšího gymnasia v Opavě. Opava 1886, s. 13–38.
- PRASEK, Vincenc. *Překlad s výkladem na dílčí listy země Opavské z r. 1377.* 7. program českého vyššího gymnasia v Opavě. Opava 1890, s. 3–24.
- PREKOP, Filip. *Možnosti prehistorického využívání nerostných surovin.* In: Proměny montánní krajiny. Historické, sídelní a montánní struktury Krušnohoří (eds. Karel Tomáš – Alžběta Kratochvílová). Loket 2013, s. 15–21.
- PRIX, Dalibor – ZEŽULA, Michal. *Archeologicky výzkum kostela Nanebevzetí Panny Marie v Branticích, okr. Bruntál.* Archaeologia historica, 2000, roč. 25, s. 284 a 286.
- PRIX, Dalibor. *Bruntál. Kostel Nanebevzetí P. Marie.* In: Král, který létal. Moravsko-slezské pomezí v kontextu středoevropského prostoru doby Jana Lucemburského (ed. David Majer). Ostrava 2011, s. 215–217.
- PRIX, Dalibor. *Gotická přestavba kostela Panny Marie ve Starém Městě u Bruntálu.* Umění, 1999, roč. 47, s. 3–17.
- PRIX, Dalibor. *Kružbová okna presbytáře městského kostela v Uničově. O cestě jednoho motivu napříč 13. stoletím z Francie na Moravu.* Opava 2014.
- PRIX, Dalibor. *O kostele sv. Benedikta.* In: Dalibor Prix a kol., Kostel sv. Benedikta v Krnově-Kostelci. Ostrava 2009, s. 11–128.
- PRIX, Dalibor. *Stavební vývoj kostelů Nanebevzetí Panny Marie (dříve sv. Václava) v Bruntále a Zvěstování Panny Marie ve Starém Městě u Bruntálu ve středověku.* ČSZM-B, 1991, roč. 40, s. 110–132.
- PROCHÁZKA, Rudolf – PEŠKA, Marek. *Základní rysy vývoje brněnské keramiky 12.–13./14. století.* Přehled výzkumů, 2007, roč. 48, s. 143–148.
- RAMM, Peter. *Die Neumarktkirche zu Merseburg.* Grosse Baudenkmäler 447. München – Berlin 1996².
- RIEDEL, Karl. *Alt-Vogelseifen.* Freudenthaler Ländchen, 1938, roč. 18, s. 12–16.
- RIEDEL, Karl. *Geschichtliches aus Altwasser bei Engelsberg.* Freudenthaler Ländchen, 1943, roč. 22, s. 24–56.
- RIEDEL, Karl. *Spillendorf.* Freudenthaler Ländchen, 1938, roč. 18, s. 69–71, 73–74, 87.
- RIEDEL, Kurt. *Schlesisch=Kotzendorf und der Oberhof.* Freudenthaler Ländchen, 1937, roč. 17, s. 7–8, 12–14.
- ROßMANITH, Alois. *Spillendorf und seine Geschichte.* München 1957.
- RUDOLF, Wolfgang. *St. Vitus. Laa an der Thaya.* Laa an der Thaya 1998.
- RYBNÍČEK, Michal – KOLÁŘ, Tomáš – PROKOP, Ondřej. *Suchá Rudná – akce č. 43/12. Závěrečná zpráva vyhotovená v Ústavu nauky o dřevě Lesnické a dřevařské fakulty Mendelovy univerzity v Brně.* Brno 2013.
- RYBNÍČEK, Michal. *Suchá Rudná – akce č. 43/12. Závěrečná zpráva vyhotovená v Ústavu nauky o dřevě Lesnické a dřevařské fakulty Mendelovy univerzity v Brně.* Brno 2013.
- RYWIKOVÁ, Daniela. *V.3 – Nástěnné malby (témata): Poslední soud, symboly čtyř evangelistů, polopostavy starozákonních proroků, svatá Kateřina a svatá Barbora, fragmenty christologického cyklu.* In: Znamení vertikál. Církevní a náboženský život českého Slezska od středověku po první světovou válku (ed. Markéta Kouřilová). Slezsko: Lidé a země III. Opava 2013, s. 208–209.
- SAMEK, Bohumil. *Umělecké památky Moravy a Slezska 1. A/I.* Praha 1994.
- SEIDL, Elmar. *Das Troppauer Land zwischen fünf Südgrenzen Schlesiens. Grundzüge der politischen und territorialen Geschichte bis zur Mitte des 19. Jahrhunderts.* Schriften der Stiftung Haus Oberschlesien. Landeskundliche Reihe 1. Berlin 1992.
- SEIDL, Elmar. *Die spätmittelalterliche Siedlungskrise im Troppauer Land und im angrenzenden Nordostmähren.* Jahrbuch der Schlesischen Friedrich-Wilhelms-Universität zu Breslau. Stuttgart 1998, roč. 38–39/1997–1998, s. 67–159.
- SCHENK, Jiří. *Znaky českých horních měst vzniklých do 17. století a jejich obrazová znamení.* Studie z dějin hornictví, 1976, roč. 7, s. 92–137.



- SCHIRMER, Uwe. *Der Freiburger Silberbergbau im Spätmittelalter (1353–1485)*. Neuer Archiv für sächsische Geschichte, 2001, roč. 71, s. 1–26.
- SCHNEIDER, Karl. *Der Bergbau im Bezirke Freudenthal*. Freudenthaler Ländchen, 1927, roč. 7, s. 25–29, 34–36, 39–50.
- SCHNEIDER, Karl. *Ein Wasserrechtsstreit im Jahre 1554*. Freudenthaler Ländchen, 1924, roč. 4, s. 77–84.
- SCHNEIDER, Karl. *Vordörflein*. Freudenthaler Ländchen, 1926, roč. 6, s. 21–24, 30–32.
- SCHNEIDER, Karl. *Zur Geschichte von Neu-Vogelseifen*. Freudenthaler Ländchen, 1938, roč. 18, s. 17–21, 30–32.
- SCHNEIDER, Karl. *Zwei alte Urbarien der Herrschaft Freudenthal*. Freudenthaler Ländchen, 1924, roč. 4, s. 109–112, 119–121 a 133–136.
- SCHNEIDER, Karl. *Zwei alte Urbarien der Herrschaft Freudenthal*. Freudenthaler Ländchen, 1925, roč. 5, s. 28–30, 53–56, 62–64, 75–79, 83–87, 94–96, 125–129.
- SCHOLZ, Volkmar. *Versuch einer beschreibender Rekonstruktion der Bergbautechniken und Abbautechnologien im hochmittelalterlichen Bergbau von Dippoldiswalde – Pokus o popisnou rekonstrukci hornických technologií a technologií těžby ve vrcholně středověkém dolu v Dippoldiswalde*. In: *ArchaeoMontan 2012. Erkunden – Erfassen – Erforschen (Arbeits- und Forschungsberichte zur sächsischen Bodendenkmalpflege, Beiheft 26 (Hrsg. Regina Smolnik)*. Dresden 2013, s. 237–248.
- SCHURR, Marc Carel. *Gotische Architektur im mittleren Europa 1220–1340. Von Metz bis Wien*. München – Berlin 2007.
- SCHWABENICKY, Wolfgang. *Der mittelalterliche Silberbergbau im Erzgebirgsvorland und im westlichen Erzgebirge*. Chemnitz 2009.
- SCHWARZ, Ernst. *Die Ortsnamen der Sudetenländer als Geschichtsquelle. Forschungen zum Deutschtum der Ostmarken*. 2. Quellenforschung. 2. München – Berlin 1931.
- SCHWARZ, Mario. *Die Baukunst des 13. Jahrhunderts in Österreich*. Wien – Köln – Weimar 2013.
- SKÁCEL, Jaroslav. *Roční zpráva o vyhledávacím průzkumu za rok 1956, lokalita Suchá Rudná – Andělská Hora – Pb-As rudy. Rkp. Českomoravský rudný průzkum Rýmařov, 1957*.
- SKÁCEL, Jaroslav. *Železorná ložiska moravskoslezského devonu*. Rozpravy ČSAV, řada matematických přírodních věd, roč. 76, sešit 11, Praha 1966.
- SOKOL, Petr. *Šibenice jako součást kulturní krajiny raného novověku*. *Archaeologia historica*, 2017 (eds. Jiří Macháček – Pavel Kouřil). Brno 2017, roč. 42, č. 2, s. 691–711.
- SOKOL, Petr. *Šibenice v Bečově nad Teplou a archeologie popravišť*. *Archaeologické rozhledy*, 2003, roč. 55, s. 736–766.
- SPURNÝ, František a kol. *Hrady, zámky a tvrze v Čechách, na Moravě a ve Slezsku II. Severní Morava*. Praha 1983.
- STECHE, Richard. *Beschreibende Darstellung der älteren Bau- und Kunstdenkmäler des Königreichs Sachsen*. 2. Amtshauptmannschaft Dippoldiswalde. Dresden 1883.
- STELLWAG von CARION, Friedrich. *Gedenk-Buch der Schicksale Freudenthals und seiner Umgebung vom Anbeginn der gesammelten Notizen nämlich: vom Jahre 1109 bis 1862 incl. Freudenthal 1863*.
- STIBOR, Jiří. *Bruntálští z Vrbna*. *Biografický slovník Slezska a severní Moravy* (ed. Lumír Dokoupil). Ostrava 1998, č. 10, s. 23–50.
- STOLARCZYK, Tomasz. *Der Bergbau in Niederschlesien in 13. 14. Jahrhundert – der archäologische Forschungsstand*. In: *Transformationsprozesse im hohen Mittelalter, Praehistorica* (eds. Eike Gringmuth-Dallmer – Jan Klápště). Supplementum 1, Praha 2012, s. 655–678.
- STOLARCZYK, Tomasz. *Těžba polymetalických rud v Dolním Slezsku od 13. do počátku 17. století*. *Acta rerum naturalium*, 2012, roč. 12, s. 61–78.
- STRAUSS, Hilde. *Die Flurnamen der Stadt Engelsberg vom Jahre 1723*. Freudenthaler Ländchen, 1934, roč. 14, č. 10, s. 75.
- STRÍLKOVÁ, Johana. *Dvě středověké zemnice z Bruntálu*. *Magisterská diplomová práce obhájená na Filozoficko-přírodovědecké fakultě Slezské univerzity*. Opava 1997.
- STURM, Ludwig. *Geschichte der Stadt Goldberg in Schlesien*. Goldberg 1888.
- ŚWIECHOWSKI, Zygmunt. *Architektura na Śląsku do połowy XIII. wieku*. *Pomniki architektury Polskiej 2*. Warszawa 1955.
- ŚWIECHOWSKI, Zygmunt. *Budownictwo romańskie w Polsce. Katalog zabytków*. Wrocław – Warszawa – Kraków 1963.
- ŠEDO, Ondrej. *Sídliště z mladší doby římské a začátku doby stěhování národů v Bohušově*. In: *Kostel sv. Martina v Bohušově* (eds. Petr Kozák – Dalibor Prix – Michal Zezula). Bohušov – Ostrava 2011, s. 28–54.
- ŠIGUT, František. *Majetková držba na Opavsku roku 1552*. *Slezský sborník*, 1964, roč. 62, s. 372–390 a 510–524.
- ŠLÉZAR, Pavel. *Období raného středověku (30. léta 6. století – 1213)*. In: *BUREŠOVÁ, Jana a kol. Uničov – historie moravského města*. Uničov 2013, s. 45–52.
- ŠOPÁK, Pavel. *Vzdálené ohlasy. Moderní architektura českého Slezska ve středoevropském kontextu*. 1. Opava 2014.

- ŠTEFANAC, Samo. *Maribor, stolnica sv. Janeza Krstnika: kor.* In: *Gotika v Sloveniji* (ed. Janez Höfler). Ljubljana 1995, s. 61–63.
- ŠTEFANAC, Samo. *Ptuj, mestna župnijska in proštjska cerkev sv. Jurija: kor.* In: *Gotika v Sloveniji* (ed. Janez Höfler). Ljubljana 1995, s. 51–52.
- ŠTĚPÁN, Václav. *Historie zámku Bruntál.* Bruntál 1998.
- ŠTĚPÁN, Václav. *Kaple sv. Josefa v Podlesí (okr. Bruntál) – zapomenutá památka lidové architektury a možnost jejího nového využití.* ČSZM-B, 1993, roč. 42, s. 259–262.
- THANNABAUR, Josef. *Die Freudenthaler Teilungsurkunde vom 1. Oktober 1405.* Freudenthaler Ländchen, 1922, roč. 2, s. 1–6, 9–12.
- THANNABAUR, Josef. *Die Liebfrauenkirche zu Altstadt bei Freudenthal.* Freudenthaler Ländchen, 1925, roč. 5, s. 33–42.
- THANNABAUR, Josef. *St.-Wenzel in Freudenthal.* Freudenthaler Ländchen, 1929, roč. 9, s. 73–76.
- THIES, Harmen. *Die Braunschweiger Stiftskirche St. Blasius und ihre Nachwirkung in Norddeutschland.* In: *Heinrich der Löwe und seine Zeit. Herrschaft und Repräsentation der Welfen 1125–1235.* 2 (eds. Jochen Luckardt – Franz Niehoff). Ausstellung im Herzog-Anton-Ulrich-Museum. München 1995, s. 257–270.
- TUREK, Adolf – JISL, Lumír. *Ostravsko za česko-uherské války ve světle písemných pramenů i archeologických nálezů.* ČSM-B, 1953, roč. 3, s. 1–24.
- TUREK, Adolf. *Dvě „zaniklé“ vesnice ve Slezsku.* ČSM-B, 1975, roč. 24, s. 131–134.
- TUREK, Adolf. *Místopisný rejstřík obcí Severomoravského kraje II. M–Ž.* Opava 1974.
- TUREK, Adolf. *Poněmčování Opavska v 16. a 17. století. I. Horní pořící řeky Moravice.* Slezský sborník, 1948, roč. 46 (6), s. 7–29.
- UNGER, Josef – PROCHÁZKA, Rudolf. *Počátky katedrály sv. Petra a Pavla v Brně ve světle archeologických výzkumů roku 1991 a 1992.* Brno v minulosti a dnes, 1995, č. 13, s. 90–111.
- VEČEŘA, Josef. *Analýza povrchových tvarů Andělskohorského rudního revíru, část Hláska – Vysoká.* Stříbrná Jihlava 2007. Studie k dějinám hornictví a důlních prací. Supplementum 1. Jihlava 2008, s. 64–75.
- VEČEŘA, Josef. *Analýza povrchových tvarů vzniklých těžbou Au.* Mineralia Slovaca, 1999, roč. 31, č. 3–4, s. 309–312.
- VEČEŘA, Josef. *Andělskohorský rudní revír (Bruntál). Těžba zlata. Štola Svatý Augustin.* In: *Technické památky v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. I. A–G* (red. Hana Hlušíčková). Praha 2001, s. 340–342.
- VEČEŘA, Josef. *Hornická želízka – návrh popisu a členění, v tisku.*
- VEČEŘA, Josef. *Nejvýznamnější doklady hornictví v Jeseníkách.* Hornická Příbram ve vědě a technice, sekce T – Tradice a historické památky českého hornictví, T 15, 1998, s. 1–9.
- VEČEŘA, Josef. *Povrchové pozůstatky po těžbě rud a jejich vyhodnocení.* Mediaevalia archaeologica, 2004, roč. 6, s. 145–156.
- VEČEŘA, Josef. *Průzkumná pole – klíč k rozluštění středověkých a novověkých děl?* Rozpravy NTM 210, Studie z dějin hornictví, 2009, č. 38, s. 5–16.
- VEČEŘA, Josef. *Typologie povrchových tvarů vzniklých těžbou rud a jejich časové zařazení.* Terra. Sborník Montanisticko-geologické nadace, 1997, roč. 3, s. 14–23.
- VEČEŘA, Josef – MALÍK, Pavel – ZEZULA, Michal. *Suchá Rudná – záchranný archeologický výzkum a geologická charakteristika lokality.* Acta rerum naturalium, 2015, roč. 16, s. 75–83.
- VEČEŘA, Josef – VEČEŘOVÁ, Viera. *Etapovitost těžby na lokalitě Ludvíkov.* Studie z dějin hornictví 28. Rozpravy NTM 162, 1999, s. 15–23.
- VEČEŘA, Josef – VEČEŘOVÁ, Viera. *Historie zlatohorských dolů. History of mining in Zlaté Hory.* Jeseník 2011, s. 56–57.
- VEČEŘA, Josef – VEČEŘOVÁ, Viera. *Měkké doly u Zlatých Hor.* Terra, Sborník Montanisticko-geologické nadace, 1996, roč. 2, s. 53–57.
- VEČEŘA, Josef – VEČEŘOVÁ, Viera. *Vysoká – Hláska, hornická naučná stezka.* Praha 2007.
- VEČEŘOVÁ, Viera. *Evidence pozůstatků po těžbě rudních surovin v Jeseníkách. Zpráva za rok 1997.* Rkp. Pinka, Jeseník 1997.
- VEČEŘOVÁ, Viera. *Evidence pozůstatků po těžbě rudních surovin v Jeseníkách. Zpráva o výsledcích mapování v oblasti Ludvíkov – Hláska za rok 1998.* Rkp. Pinka, Jeseník 1998.
- VEČEŘOVÁ, Viera. *Evidence pozůstatků po těžbě rudních surovin v Jeseníkách. Zpráva o výsledcích mapování v oblasti Vysoká. Roční zpráva za rok 2000.* Rkp. Pinka, Jeseník 2000.
- VEČEŘOVÁ, Viera. *Evidence pozůstatků po těžbě rudních surovin v Jeseníkách. Zpráva o výsledcích mapování v oblasti Andělská Hora – Zlatý jelen. Roční zpráva za rok 2001.* Rkp. Pinka, Jeseník 2001.
- VEČEŘOVÁ, Viera. *Evidence pozůstatků po těžbě rudních surovin v Jeseníkách. Zpráva o výsledcích mapování v oblasti Andělská Hora – Georg. Roční zpráva za rok 2002.* Rkp. Pinka, Jeseník 2002.
- VEČEŘOVÁ, Viera. *Evidence pozůstatků po těžbě rudních surovin v Jeseníkách. Zpráva o výsledcích mapování v oblasti Suchá Rudná – doplněk. Roční zpráva za rok 2003.* Rkp. Pinka, 2003.
- VEČEŘOVÁ, Viera. *Zpráva o výsledcích mapování v oblasti Hláska–Vysoká-jih. Roční zpráva za rok 1999.* Rkp. Pinka, Jeseník 1999.





- VEČEŘOVÁ, Viera – VEČEŘA, Josef. Evidence pozůstatků po těžbě rudních surovin v Jeseníkách. Sborník Státního památkového ústavu v Ostravě 2001. Ostrava 2002, s. 138–143.
- VEČEŘOVÁ, Viera – VEČEŘA, Josef. *Jesenické zlaté stezky*. Jeseník 2001.
- VOJKŮVKOVÁ, Kateřina – ZEZULA, Michal (eds.). *Předměty vyprávějí. Hmotná kultura středověké a raně novověké Opavy ve světle nálezů z archeologických výzkumů v prostoru bývalé Radniční ulice a v areálu opavského pivovaru*. Opava – Ostrava 2012.
- VŠETEČKOVÁ, Zuzana. *Nástěnné malby v kostele Panny Marie ve Starém Městě u Bruntálu*. *Umění*, 1999, roč. 47, s. 18–32.
- VŠETEČKOVÁ, Zuzana. *Nástěnné malby v kostele Panny Marie, dnes Neposkvrněného početí Panny Marie*. In: *Od gotiky k renesanci. Výtvarná kultura Moravy a Slezska 1400–1550*. IV. Opava (ed. Kaliopi Chamonikola). Brno 1999, s. 71–78, č. 017.
- WEINELT, Herbert. *Das Werden der ostmitteldeutschen Kulturlandschaft Freudenthal*. *Deutsches Archiv für Landes- u. Volksforschung*, 1939, roč. 3, s. 598–631.
- WEINELT, Herbert. *Der Wallhübel bei Klein Stohl*. *Altvater*, 1935, roč. 54, č. 9–12, s. 7–8.
- WEINELT, Herbert. *Die Flurnamen des Bezirkes Freudenthal*. *Sudetendeutsches Flurnamen-Buch 2*. Reichenberg 1937.
- WEINELT, Herbert. *Die Grenzen der Rodungslandschaft Freudenthal in Kulturgeographie*. *Zeitschrift für Sudetendeutsche Geschichte*, 1939, s. 3, s. 12–29.
- WEINELT, Herbert. *Die sudetenschlesische Herrschaft Freudenthal um 1579*. *Schlesisches Jahrbuch für deutsche Kulturarbeit im gesamtschlesischen Raume*, 1938, roč. 10, s. 35–64.
- WEINELT, Herbert. *Die Turmhügelburg im Ostsudetenland*. *Mitteilungen der Anthropologischen Gesellschaft in Wien*, 1940, roč. 70, s. 342–361.
- WEINELT, Herbert. *Drei Urkunden zur südschlesische Volksgeschichte*. *Zeitschrift für sudetendeutsche Geschichte*, 1939, roč. 3, s. 166–173.
- WEINELT, Herbert. *Flur- und Flurnamengebung im südschlesischen Waldhufendorf Altstadt bei Freudenthal*. *Deutsche Volksforschung im Böhmen und Mähren*, 1939, roč. 1, s. 252–257.
- WEINELT, Herbert. *Gesenke, ein deutscher Gebirgsname*. *Freudenthaler Ländchen*, 1942, roč. 21, s. 7–12.
- WEINELT, Herbert. *Probleme schlesischer Burgenkunde, gezeigt an den Burgen des Freiwaldauer Bezirkes*. *Darstellungen und Quellen zur schlesischen Geschichte 36*. Breslau 1936.
- WEINELT, Herbert. *Schlesische Burgen. Der Wall um die Kirche in Altstadt*. *Freudenthaler Ländchen*, 1937, roč. 17, s. 92–94.
- WEINELT, Herbert. *Siedlung und Volkstum südlich des Altvaters*. Prag 1944.
- WEINELT, Herbert. *Volkskunde und Wüstungsforschung. Grundsätzliches, gezeigt an einem südschlesischen Beispiel*. *Zeitschrift für Volkskunde* 1939, roč. 48, Neue Folge roč. 10, č. 3, s. 265–288.
- WEISER, Erwin. *Aus der Brandgeschichte der Stadt Freudenthal*. *Freudenthaler Ländchen*, 1923, roč. 3, s. 74–80.
- WEISER, Erwin. *Die Freudenthaler Stadtmauer*. *Freudenthaler Ländchen*, 1924, roč. 4, s. 113–119, 121–128.
- WERNHER, Friedrich Bernhard. *Silesia in Compendio seu Topographia das ist Praesentatio und Beschreibung des Herzogthums Schlesiens ... Pars I*, Biblioteka Uniwersytecka we Wrocławiu – Oddział Rękopisów, sign. IV F 113 b wol. 1. Digitalizováno, dostupné online v aplikaci Biblioteka Cyfrowa Uniwersytetu Wrocławskiego, <https://bibliotekacyfrowa.pl/publication/8092>.
- WIECEK, Adam. *Česká města v kresbách B. B. Wernera*. *ČSM-B*, 1957, roč. 6, s. 1–16.
- WIHODA, Martin. „*Civibus nostris libertatem damus*“. *Dlouhé počátky městského zřízení na Moravě*. In: *Středověká města na Moravě a v sousedních zemích* (eds. Peter Futák – Miroslav Plaček – Marek Vařeka). Hodonín – Ostrava 2009, s. 161–173.
- WIHODA, Martin. *Decimam episcopo dari in provincia Golassizch*. *Jahrbuch der Schlesischen Friedrich-Wilhelms-Universität zu Breslau* 1998, roč. 38–39/1997–1998, s. 19–31.
- WIHODA, Martin. *Ekonomické zázemí Hradce nad Moravicí na střední Moravě ve 13. století*. *Časopis Matice moravské*, 1989, roč. 108, s. 77–87.
- WIHODA, Martin. *Geneze městského zřízení na Moravě jako zakladatelské dílo markraběte Vladislava Jindřicha?* *Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity C-45*, 1998, s. 21–34.
- WIHODA, Martin. *Geneze městského zřízení na Opavsku jako zakladatelské dílo markraběte Vladislava Jindřicha?* In: *Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity, C 45*, 1998, s. 21–35.
- WIHODA, Martin. *Mocenský zápas českého a polského státu v 11. a 12. století*. *Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity C 44*, 1997, s. 5–15.
- WIHODA, Martin. *Morava v době knížecí 906–1197*. *Česká historie 21*. Praha 2010.
- WIHODA, Martin. *Odkaz fojta Bertolda*. In: *Hora uhliřská u Bruntálu* (ed. Petr Anderle). *Bruntálská vlastivědná knihovnička 1/10–11*. Bruntál 2005, s. 8–17.
- WIHODA, Martin. *První česká království*. *Česká historie 32*. Praha 2015.

- WIHODA, Martin. *Přemyslovská expanze v horním Slezsku a vznik holasické provincie*. Acta historica et museologica Universitatis Silesianae Opaviensis 1997, řada C 3/1997, s. 34–43.
- WIHODA, Martin. *Vladislav Jindřich*. Brno 2007.
- WIHODA, Martin. *Zlatá bula sicilská. Podivuhodný příběh ve vrstvách paměti*. Praha 2005.
- WOLNY, Gregor. *Kirchliche Topographie von Mähren, meist nach Urkunden und Handschriften*. I. Olmützer Erzdiöcese. 4. Brünn 1862.
- ZEZULA, Michal – KIECOŇ, Marek – KOLÁŘ, František. *Archeologické doklady k vývoji půdorysu, uliční sítě a parcelace středověké Opavy*. In: Forum urbes medii aevi, 2007, roč. 4s. 130, obr. 12, č. 23–30.
- ZEZULA, Michal – KIECOŇ, Marek. *Bruntál. Ulice Požárníků – Okružní – teplovod. Nálezová zpráva z akce NPÚ Ostrava 33/10*. Opava 2011.
- ZEZULA, Michal – KIECOŇ, Marek. *Staré Město, kostel Neposkvrněného početí Panny Marie*. Zpráva o archeologickém výzkumu číslo akce NPÚ Ostrava 51/11. Opava 2013.
- ZEZULA, Michal – PRIX, Dalibor. *Středověké osídlení Bohušova*. In: Kostel sv. Martina v Bohušově (eds. Petr Kozák – Dalibor Prix – Michal Zezula). Bohušov – Ostrava 2011, s. 65–69.
- ZEZULA, Michal. *Archeologický výzkum v kostele sv. Benedikta, raně středověké Krnovsko a počátky města Krnova ve světle archeologických nálezů*. In: Kostel sv. Bendikta v Krnově-Kostelci (ed. Dalibor Prix). Ostrava 2009, s. 129–171.
- ZEZULA, Michal. *Archeologie a počátky města Moravské Ostravy (Archeologické výzkumy v historickém jádru města v letech 1998–2002)*. In: Ostrava, příspěvky k dějinám a současnosti města 21, Ostrava 2003, s. 7–44.
- ZEZULA, Michal. *Brantice (okr. Bruntál). Kostel Nanebevzetí P. Marie*. Přehled výzkumů, 2000, roč. 42, s. 187.
- ZIENTARA, Benedykt. *Henryk Brodaty i jego czasy*. Warszawa 2006².
- ZOHNER, Alfred a kol. *Heimatchronik Wildgrub. Der Gemeinden Ober-Wildgrub und Nieder-Wildgrub*. Münsterschwarzach 1979.
- ZUBER, Rudolf. *Osídlení Jesenicka do počátku 15. století*. Opava 1972.
- ZUKAL, Josef. *O panství Bruntálském a dolování v horách Jesenických v 16. století*. Věstník Matice opavské, 1903, č. 11, s. 8–16.
- ŽEMLIČKA, Josef. *Bezdězsko – „královské území“ Přemysla Otakara II*. Československý časopis historický, 1980, roč. 28, s. 726–751.
- ŽEMLIČKA, Josef. *Čechy v době knížecí (1034–1198)*. Česká historie 2. Praha 1997.
- ŽEMLIČKA, Josef. *Osídlení Zbraslavska od 10. do počátku 15. století*. Památky archeologické, 1974, roč. 65, s. 419–465.
- ŽEMLIČKA, Josef. *Počátky Čech královských 1198–1253. Proměna státu a společnosti*. Praha 2002.
- ŽEMLIČKA, Josef. *Společenský a hospodářský vývoj v době posledních Přemyslovců*. In: Umění doby posledních Přemyslovců (ed. Jiří Kuthan). Roztoky u Prahy 1982, s. 17–21.
- ŽEMLIČKA, Josef. *Století posledních Přemyslovců. Český stát a společnost ve 13. století*. Praha 1986.
- ŽEMLIČKA, Josef. *Vývoj osídlení dolního Poohří a Českého středohoří do 14. století*. Praha 1980.

